

Posudek na diplomovou práci

Lucie Poláčkové

České střetávání s takzvanou ženskou obřízkou

Téma práce je v oblasti našeho genderového bádání nové a ojedinělé a přispívá k zaplnění jistého dluhu, na nějž již delší dobu poukazují některé české feministky, totiž na malý zájem o jiný než český prostor. Předložená práce tento zájem reprezentuje sama o sobě, ale svým zaměřením zkoumá především zájem jiných - částí české společnosti, organizací, institucí a jednotlivců, o dané téma. Zkoumá jeho příčiny, povahu a dosavadní vývoj. Oborově tak přispívá jednak k poznávání pohybů v českém občanském sektoru a jednak k poznávání reflexivity narátorů a narátorek tváří v tvář genderově citlivému tématu.

Vzhledem k tomu, že tato práce je průkopnická, její významnou součástí bylo hledání zdrojů. Původní koncepce, jíž mělo být především zkoumání činnosti organizací zaměřených na tuto problematiku, se později změnila v sadu rozhovorů s jednotlivci, kteří se k tématu dostali takřikajíc mimo struktury. Hodnotím kladně, že autorka využila příležitosti tyto rozhovory pořádit. Ráda bych vyzdvihla skutečnost, že samo nalezení kontaktů na narátory a narátorky bylo plodem intenzivního zájmu autorky o téma, navštěvování přednášek a podobně. Přestože se zaměření práce posunulo, jsou v ní obsaženy i výsledky její první fáze dle původní koncepce, přinášející původní a základní informace o institucionálních aktivitách u nás v této oblasti.

Autorka tak musela také v teoretické části pracovat s dvojitým rámcem. V prvním pojednává právní a mezinárodní kontext působení zmíněných aktivit na českém teritoriu, druhý se pohybuje na poli konceptualizace zájmu zemí prvního a druhého světa o takzvaný třetí svět, a to zejména uvnitř feministických debat. Klíčovým rámcem jsou zde teze globálního feminismu. Oba rámce jsou zpracovány uspokojivě, druhá část zpracovává i dosavadní reflexe vývoje zájmu české společnosti o třetí svět, ale jistě by bylo možné jít více do šířky a hloubky. Nicméně představené konceptualizace jsou zcela relevantní a funkční pro následný výzkum.

Analytická část obsahuje standardní náležitosti ohledně metodologického uvedení. Neobyčejně heterogenní složení výzkumného vzorku jsme považovaly za přednost, neboť to umožňovalo postihnout skutečně barevné spektrum

individuálních „střetávání“. Diplomandka držela základní strukturu rozhovoru, jak je uvedena v příloze, ale zároveň velmi citlivě reagovala na výpovědi narátorek a narátorů. Jelikož jsem všechny rozhovory četla, chci zde dosvědčit, že je Lucie Poláčková vedla velice dobře, zkušeně a vnímavě, což z práce samé nemusí být dostatečně viditelné. Co se týče analýzy, byly dodrženy kódovací postupy a vytvořeny plauzibilní axiální kategorie, ale z mého pohledu zůstala analýza do značné míry na půli cesty, a to zejména analýza genderová, která zatím nezachytila řadu nabízejících se hlubších rozborů genderového diskurzu v hlavách českých narátorů a narátorek, který se zde vyjevuje právě ve střetu s novým (a cizím) fenoménem. Uvnitř představených kategorií vidím obecně stále ještě prostor pro další diferenciaci.

Shrnutí: jedná se o solidní diplomovou práci vyznačující se poctivým hledačstvím, odvedením významné rešeršní práce a vytvořením cenného pramenného materiálu díky velmi dobrému vedení rozhovorů. Práce má však také ještě jisté rezervy jak v teoretické konceptualizaci, tak v analýze a interpretaci. K obhajobě ji rozhodně doporučuji a navrhuji hodnocení velmi dobře.

PhDr. Hana Havelková, PhD.

Vedoucí diplomové práce

V Rožtokách 13.6.2014

